УТВЪРДИЛ:

X

Иванка Петрова
Кмет на община Смядово

АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ НА ОБЩИНСКО И ОБЛАСТНО НИВО, КОИТО СЕ ФИНАНСИРАТ ИЗЦЯЛО ИЛИ ЧАСТИЧНО ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

ОБЩИНА СМЯДОВО

ОБЛАСТ ШУМЕН

2023 година

Съдържание

Увод 3
1 Методология 3
1.1 Цели 4
1.2 Методи и източници на анализа 4
2 Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги 8
3 Съществуващи социални и интегрирани 9
здравно-социални услуги на територията на общината 9
3.1 Социални услуги 11
3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности 11
3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми 14
3.2 Интегрирани здравно-социални услуги, делегирани от държавата дейности в община 15
4 Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община 15
5 Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община 16
5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги 16
5.2 Потребители от други общини, ползващи интегрирани здравно-социални услуги 16
6 Информация за демографското развитие в община 17
7 Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община 19
7.1 Социална инфраструктура 19
7.1.1 Социални услуги 19
7.1.2 Жилищни условия 20
7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им 26
7.2 Образование 29
7.3 Здравеопазване 33
8 Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги 34
8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината 34
8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината: 34
8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги: 35
9 Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги 37
10 Изводи 38
11 Приложения 41

Увод

Настоящият анализ и оценката на потребностите от социални услуги в община Смядово е етап от процеса на стратегическо планиране на социалните услуги на общинско и областно ниво, както и за изготвяне на предложение за включване на социални услуги *в Националната карта на социалните услуги* и е изготвен на основание чл. 35, ал. 1 от Закона за социалните услуги и чл. 37, ал. 1 от Наредбата за планиране на социалните услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет. Анализът е извършен на територията на община Смядово.

Анализът е изготвен от определени със заповед на кмета на община Смядово служители на общинска администрация Смядово и ръководители на социалните услуги в общината, с посочени конкретни задължения.

Анализиран е 5-годишен период - от 2017 до 2021 година.

В рамките на изготвяне на Националната карта на социалните услуги се стартира цялостен процес на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на общинско и областно ниво, насочен към подобряване на достъпа до качествени социални услуги, повишаване на ефективността и ефикасността на системата за социални услуги и използването на структурните фондове на Европейския съюз. Анализът е съобразен с приоритетите, заложени в Плана за интегрирано развитие на община Смядово за периода 2021-2027 г. Обобщените изводи от анализа на социално-икономическата ситуация, в която живеят рисковите групи и уязвимите общности, оценка на техните потребности и възможности за развитие са обсъждани с Кмета на общината, с ръководителите на социалните услуги на територията на общината, с представители на Дирекция «Социално подпомагане». Считаме, че този анализ ще допринесе за установяване на реалните потребности от социални услуги за и подобряване качеството на живот на населението на община Смядово.

Този анализ е разработен въз основа на новото действащо законодателство в социалната сфера. Той е съобразен с националните стратегически документи, които имат отношение към социалното подпомагане на хората в неравностойно социално положение, както и към социалната интеграция на хората с увреждания.

Социалната политика на ръководството на общината има за цел да разшири целевите групи, вида и обхвата на социалните услуги, като създава условия за комплексна подкрепа за социално включване.

1 Методология

За целта на анализа Кметът на община Смядово със заповед е определил екип, с точно и конкретно описани задачи.

Съвет по въпросите на социалните услуги подпомага разработването на анализа на потребностите от социални услуги, които изцяло или частично се финансират от държавния бюджет.

Използвани са следните методи за събиране на информацията:

- набиране и анализиране на вторична информация;
- експертна оценка;
- медиен мониторинг*;(след обсъждането)*
- анализ на ползите и разходите за конкретни мерки, програми или проекти;
- обсъждане на резултатите и изготвяне на предложение за включване на социални услуги, на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет в Националната карта на социалните услуги.

Настоящият Анализ на потребностите е разработен въз основа на критериите за всички социални и интегрирани здравно-социални услуги, посочени в Наредбата за планирането на социалните услуги.

1.1 Цели

Анализът предвижда и се базира на разбирането за развитието на социалните услуги като развитие на социалната икономика, разгърнато като двустранен процес – развитие на социалните услуги като средство за адекватно посрещане на нуждите и потребностите на рисковите групи лица и семейства, от една страна, и развитие на икономиката и трудовата заетост – осигуряване на подходящи работни места за квалифицирани в сферата на социалните дейности специалисти и други специалисти в подкрепящите и обслужващите дейности.

Анализът на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги в община Смядово е етап от процеса на стратегическо планиране на социалните услуги и част от процеса на създаването на Националната карта на социалните услуги.

Цели на анализа:

- Планирането на социалните услуги на общинско и областно ниво цели осигуряване на равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата на територията на общината, които изцяло съответстват на приоритетите на държавната политика;
- Определяне на потребностите на общината от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет;
- Определяне на максималния брой потребители на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет.

1.2 Методи и източници на анализа

Основната цел на анализа е определяне на потребностите от социални услуги в община Смядово, финасирани напълно или частично от държавния бюджет, планиране и осигуряване на качествени социални услуги, разширяване на вече съществуващите и повишаване качеството и ефективно развитие на съществуващите социални услуги в общността, подобряване на достъпа до тях от всички жители на община Смядово, развиване на капацитета и уменията за планиране и управление на развитието на системата от социални услуги, както и за предоставяне на услуги на хората в риск.

Проучването на ситуацията в община Смядово е насочено върху идентифициране на потребностите от социални услуги, разглеждани в контекста на мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в общината и процеса на деинституционализация.

ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ:

- Грижа за децата, които растат в неравностойно положение и техните семейства;
- Преминаване към алтернативни форми на социални услуги, предлагани в общността, съобразно потребностите на хората от общината;
- Повишаване качеството на живот и грижата за хора с увреждания и стари хора;
- Промяна на нагласите и повишаване на чувствителността на обществеността към хората в неравностойно положение.

За изготвяне на анализа са използвани методи за събиране на информация от официални източници на информация съгласно чл. 3 от НПСУ.

Източници на информация, предоставена за целите на анализа:

- Национален статистически институт (НСИ) - данни от преброяване на населението през 2021 г.;
- Дирекция «Социално подпомагане» (ДСП) - Велики Преслав - предоставена информация за целите на анализа;
- Дирекция «Бюро по труда» (ДБТ) - В Преслав – относно регистрираните безработни лица с подходящо образование и квалификация за работа в социални услуги;
- Община Смядово, служба «Гражданска регистрация и административно обслужване» (ГРАО), специално за целите на планирането на социалните услуги;
- Социалните услуги на територията на община Смядово;
- План за интегрирано развитие на община Смядово за периода 2021-2027 г.;
- Анализ на нуждите на ромската общност и лица от други уязвими групи, изправени пред крайна бедност, социално изключване и маргинализация в община Смядово, изготвен за целите на проект BGLD-3.002-0004 „Въвеждане на интегрирани мерки в подкрепа на уязвимите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово“, финансиран по процедура BGLD-3.002 „Интегрирани мерки за приобщаване и овластяване на ромите“ на Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи“ чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021;
- Проведени от общината, специално за целите на планирането на социалните услуги изчерпателни и представителни изследвания и проучвания на събрана информация от изпълнени и изпълняващи се в момента проекти:
- проект BG05M9OP001-2.018-0032 „Община Смядово с грижа за всички“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 и Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирани от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове, приключил на 31.12.2021 г.;
- проект BG05M9OP001-6.002-0118 «Патронажна грижа + в община Смядово», изпълняван в периода от 01.06.2021 г. до 01.07.2022 г.
- проект BG05M9OP001-6.004-0159 «Патронажна грижа+» Компонент 2, изпълняван в периода от 01.07.2022 г. до 02.01.2023 г.
- проект BGLD-3.002-0004 „Въвеждане на интегрирани мерки в подкрепа на уязвимите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово“.

След събиране на информацията, същата е обобщена и анализирана за представяне на резултатите за целите на Анализа.

2.1. Цели и обхват на проучването

Проучването на ситуацията в община Смядово е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социо-икономическите проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в областта. Оценката на потребностите е основа за планирането – тя е необходима, за да може планирането да отговори на реалните нужди от социални услуги за рисковите групи, да съответства на реалните възможности и капацитет на местните партньори за осигуряване на необходимите услуги и – в по-широк план – да съответства на дългосрочните тенденции в развитието на община Смядово.

Целите на анализа са:

- планирането на социалните услуги на общинско и областно ниво цели осигуряване на равен достъп до социални услуги, отговарящи на

индивидуалните потребности на лицата на територията на общината, които изцяло съответстват на приоритетите на държавната политика;

- определяне на потребностите на общината от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет, според критериите в НПСУ;
- определяне на максималния брой потребители на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет според критериите в НПСУ;
- да се оценят възможностите на наличните ресурси, както за подкрепа на идентифицираните групи в риск чрез развитие на социалните услуги, мерки за преодоляване на създадените проблеми, така и за превенция на риска;
- иновативност в процеса на планиране и предоставяне на социални услуги;
- надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
- изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;

Обхватът на темите на анализа включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на сектора социални услуги в община Смядово като осигурени ресурси (финансови и човешки), достъп, капацитет и качество на наличните услуги. В географско отношение обхватът на анализа покрива всички населени места на територията на община Смядово.

Обобщените резултати от проучването и заключенията ще осигурят:

- Обосновка за избора на приоритети и стратегически направления в развитието на социалните услуги в община Смядово;
- Профил и характеристика на отделните рискови групи и подгрупи, необходими за дизайна на услугите и мерките, които да съответстват на специфичните потребности на всяка група;
- Детайлна информация за броя на индивидите и групите в риск, които да бъдат обхванати от социални услуги и/или от съпътстващи мерки за социално включване, както и разположението им в населените места в община Смядово.
- Необходимия персонал, зает в социалните услуги, изискваната квалификация и обучение.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са важни за адекватното планиране на капацитета на предвижданите социални услуги и за избора на тяхната форма и вид.

2.2. Методи за проучването и анализа на ситуацията в община Смядово

В процеса на събиране на информация, координиран от общинския екип, се включиха представители на всички заинтересовани страни от община Смядово. Представителите в екипа работиха, мотивирани от убеждението за необходимостта от изготвяне на адекватен анализ на потребностите от социални услуги в община Смядово. Също така от голямо значение беше и изготвяне на предложението за планираните социални услуги на общинско и на областно ниво за Националната карта на социалните

услуги, в частта на област Шумен и в частност община Смядово за решаване на острите социални проблеми сред населението в община Смядово и област Шумен.

Използваните **методи за събиране на информация** включват:

- Документално проучване на съществуващи анализи, доклади, стратегически документи, дългосрочни програми и планове за развитие на областната и местната администрация;
- Систематизиране и обобщаване на статистически данни, регулярно събирани от общинската администрация и местно-базираните държавни институции.

При обработването на данните и анализа на потребностите са прилагани количествени и качествени методи, сравнителен анализ на състоянието и тенденциите в свързаните сектори. Наред с това е събрана информация за социално-икономическото и демографското развитие на общината, уточнени са отделни качествени и количествени параметри за развитието й и на прилежащите населени места.

Част от събраните данни са получени по официален път от съответните институции, а друга част е информация, която е налична в Общинска администрация Смядово (напр. проекти, по които работи Община Смядово) и която е анализирана от членовете на работната група, определени съгласно заповедта на Кмета на община Смядово.

Използвани са данните от Националното преброяване на населението през 2021 г., както и текущата статистика на НСИ, данни получени от Дирекция „Социално подпомагане“ – Велики Преслав, Дирекция „Бюро по труда“ – Велики Преслав, служба ГРАО при Общинска администрация Смядово, използвани са също така данни от Плана за интегрирано развитие на Община Смядово 2021-2027, както и данни от изготвения за нуждите на Проект BGLD-3.002-0004 „Въвеждане на интегрирани мерки в подкрепа на уязвимите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово“ по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвими групи”, „Анализ на нуждите на ромската общност и лица от други уязвими групи, изправени пред крайна бедност, социално изключване и маргинализация в община Смядово“, който представя оценка на нуждите, идентифицира основните проблеми, нуждите и пречките, пред които са изправени ромите и лицата от други уязвими групи, изправени пред крайна бедност, социално изключване и маргинализация и отговорните институции при решаването на тези проблеми. В него са изведени изводи и подходи за решаване на проблемите, свързани със здравеопазването, образованието, заетостта и професионалното обучение на ромите, взаимоотношенията между ромите и неромското население и други въпроси, свързани с местните специфики. Използвана и анализирана е информацията относно целеви групи потребители, в резултат от реализирани проекти: проект BG05M9OP001-2.018-0032 „Община Смядово с грижа за всички“, приключил на 31.12.2021 г.; проект BG05M9OP001-6.002-0118 «Патронажна грижа + в община Смядово», изпълняван в периода от 01.06.2021 г. до 01.07.2022 г.; проект BG05M9OP001-6.004-0159 «Патронажна грижа+» Компонент 2, изпълняван в периода от 01.07.2022 г. до 02.01.2023 г.

2.3.Принципи при изготвяне на анализа на потребностите от социални услуги в община Смядово

Съблюдаваните принципи в процеса на стратегическо планиране на общинското развитие в рамките на новия програмен период са:

- · **Структурираност.** Анализът е съвкупност на смислово, функционално и хронологично свързани елементи. Използван е утвърдената структура на анализ за

последователно надграждане на първоначален анализ, синтезирани оценки, обоснована стратегия и оперативни инструменти за реализация.

- · **Комплексност.** Изследванията и изводите на Общинския анализ /ОА/ касаят разнообразните социални, икономически, екологични, културни и управленски проявления на местното развитие.

- · **Точност.** Приложените данни и информация се основават на официална статистическа информация. Използвани са данните от Националното преброяване на населението през 2021 г., както и текущата статистика на НСИ, данни получени от Дирекция „Социално подпомагане“ – Велики Преслав, Дирекция „Бюро по труда“ – Велики Преслав, служба ГРАО при Общинска администрация Смядово.

- · **Публичност.** Активният контакт и обмен на идеи със заинтересованите страни е ръководен принцип във всички дейности при изготвяне на анализа. Проследени са характеристиките на общината, идентифицирани са проблемите и потенциалите възможности за разрешаването им и са положени основите за споделено планиране на развитието на социалните услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет.

- · **Балансираност.** Планиране на инициативи, които в своята съвкупност не само имат синергетичен ефект, но и които самостоятелно задоволяват остри социално-икономически и обществени потребности.

2 Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги

Данните, които са посочени по долу, са само въз основа на официални източници на информация, посочени в чл. 3 ал. 2 от Наредбата за планирането на социалните услуги.

№	*Наименование на критерия*	*Данни за община Смядово (брой)*
1	*общ брой на населението*	***5502***
2	*общ брой на пълнолетните лица*	***4687***
3	*общ брой на децата до 18-годишна възраст*	***815***
4	*общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст*	***1524***
*5**	*общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания*	***835***
*6**	*общ брой на децата с трайни увреждания до 18-годишна възраст*	***17***
7	*общ брой на децата от 0 до 7 г.*	***317***
*8****	*общ брой на лицата с трайни увреждания*	***852***
*9**	*общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст*	***313***
*10**	*общ брой на децата с трайни увреждания, живеещи в домашна среда*	***17***
*11***	*брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна*	***403***

	среда	
*12****	*брой на децата без увреждания до 18-годишна възраст*	***798***
*13**	*общ брой на пълнолетните лица с психични разстройства*	***149***
*14*****	*брой на пълнолетните лица с психични разстройства в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда*	***67***
*15**	*общ брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения*	***60***
*16**	*брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда*	***3***
*17**	*общ брой на пълнолетните лица с физически увреждания*	***563***
*18***	*брой на пълнолетните лица с физически увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда*	***130***
*19**	*общ брой на пълнолетните лица с деменция*	***10***
*20**	*брой на пълнолетните лица с деменция в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда*	***5***
*21**	*общ брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания*	***53***
*22**	*брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда*	***10***
*23****	*брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания*	***1002***
*24***	*брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда*	***86***
*25**	*брой на живеещите в домашна среда деца с трайни увреждания*	***17***
*26**	*общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания с определена чужда помощ*	***121***
*27**	*брой на живеещите в домашна среда пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ*	***79***
*28***	*общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване*	***393***
*29***	*брой на живеещите в домашна среда лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване*	***363***

Забележка:
1,2,3,4,7 –са по данни от НСИ
**- по данни от ДСП, регистрирани в тяхната база данни;*
*** -по данни от проекти, собствени проучвания за целите на планирането;*
****-изчислени резултати от критериите.*
*****-по указания-ДПЛПР*

3 Съществуващи социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на общината

В община Смядово се предоставят широк кръг от социални услуги, развити на основата на оценка на потребностите от социални услуги в общината, в партньорство със

заинтересованите страни. Те обхващат уязвими общности и различни възрастови групи от населението на територията на общината.

По данни на АСП, Регионална дирекция за социално подпомагане (РДСП) – Шумен, на територията на община Смядово има териториално поделение на АСП към Дирекция „Социално подпомагане" Велики Преслав. Сградата на териториалното поделение е публична общинска собственост, предоставена за безвъзмездно ползване от община Смядово.

Социалните услуги в зависимост от средата, в която се предоставят са социални услуги, които се предоставят в общността и социални услуги, които се предоставят в специализирани институции.

Видовете социални услуги, които се предоставят в община Смядово и се финансират изцяло или частично от държавния бюджет са:

СПЕЦИАЛИЗИРАНА ИНСТИТУЦИЯ			
1. Дом за пълнолетни лица с психични разстройства – с. Черни връх, общ. Смядово, обл. Шумен, ул. «Дом душевно болни» №1, капацитет – 64 лица			
СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ОТ РЕЗИДЕНТЕН ТИП - ДДД			
№ по ред	**Вид на услугата**	**Адрес**	**Капацитет**
1.	**Защитено жилище за лица с психични разстройства №1**	гр. Смядово, ул. "Баба Донка" № 6а	9
2.	**Защитено жилище за лица с психични разстройства №2**	гр. Смядово, ул. "Баба Донка" № 6а	7
3.	**Защитено жилище за лица с психични разстройства №3**	гр. Смядово, ул. "Баба Донка" № 6а	8
4.	**Защитено жилище за лица с психични разстройства**	с. Янково, ул. „Атанас Колев" №16	8
5.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост №1**	с. Веселиново, ул. „Цар Борис I" №4	15
6.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост №2**	с. Веселиново, ул. „Цар Борис I" №4	8
7.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства**	гр. Смядово, ул. „Калиакра" №1	15
8.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция №1**	гр. Смядово, ул. "Цар Калоян" №3, ет. 1	15
9.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция №2**	гр. Смядово, ул. „Цар Калоян" № 3, ет. 2	15
СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ОТ НЕРЕЗИДЕНТЕН ТИП			
1.	**Дневен център за стари хора**	гр. Смядово, ул. "Александър Стамболийски" №1а	20
2.	**Дневен център за пълнолетни лица с увреждания**	гр. Смядово, ул. "Баба Донка" №6а	20
3.	**Център за обществена подкрепа**	гр. Смядово, пл. "Княз Борис I" №3	20

4.	**Асистентска подкрепа**	гр. Смядово, пл. „Княз Борис I“ №2	21
ПРОЕКТНИ ДЕЙНОСТИ			
1.	**Предоставяне на топъл обяд**	гр. Смядово, пл. “Княз Борис I“ №2	
2.	**Комплекс за интегрирани услуги**	гр. Смядово, ул. „Беласица“ №3	
3.	**Патронажна грижа**	гр. Смядово, пл. “Княз Борис I“ №4	
ДРУГИ			
1.	**Механизъм за лична помощ**	гр. Смядово, пл. „Княз Борис I“ №2	

3.1 Социални услуги

3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: гр. Смядово, ул. „Баба Донка“ № 6А	Пълнолетни лица с увреждания	20	26	1. дневна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения.	1. Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината – гр. Смядово

Дневен център за стари хора					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: гр. Смядово, ул. „Александър Стамболийски” № 1А	самотни възрастни хора; хора в надтрудоспособна възраст, напуснали активния живот; възрастни хора запазили активното си отношение към социалния живот	20	23	1. информиране и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. обучение за придобиване на умения.	1. Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината – гр. Смядово

Център за обществена подкрепа					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от**	**Териториален обхват**

			брой.	ЗСУ	
Адрес: гр. Смядово, пл. "Княз Борис I" №3	Деца и семейства	20	5	1. информиране и консултиране; 2. общностна работа; 3.застъпничество и посредничество; 4.терапия и рехабилитация; 5.обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината/областта.

Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: гр. Смядово, ул. "Калиакра" №1	Пълнолетни лица с психични разстройства	15	15	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3.застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област.

Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция 1					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: гр. Смядово, ул. Цар Калоян №3, ет. 1	Пълнолетни лица с деменция	15	13	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3.застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата област.

Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция 2					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: гр. Смядово, ул. Цар Калоян №3, ет. 2	Пълнолетни лица с деменция	15	6	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3.застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата област.

Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост 1					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: с. Веселиново, общ.	Пълнолетни лица с	15	15	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3.застъпничество и	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на

Смядово, обл. Шумен, ул. "Цар Борис I" №4	умствена изостаналост			посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	потребностите лица от цялата област.

Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост 2					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: с. Веселиново, общ. Смядово, обл. Шумен, ул. "Цар Борис I" №4	Пълнолетни лица с умствена изостаналост	8	8	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата област.

Защитено жилище за лица с психични разстройства 1					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: ул. "Баба Донка" №6а, 9820 гр. Смядово, община Смядово, област Шумен	Лица с психични разстройства	9	8,17	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата област.

Защитено жилище за лица с психични разстройства 2					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: ул. "Баба Донка" № 6а, 9820 гр. Смядово, община Смядово, област Шумен	Лица с психични разстройства	7	6,83	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата област .

Защитено жилище за лица с психични разстройства 3					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: ул. "Баба Донка" № 6а, 9820 гр. Смядово, община	Лица с психични разстройства	8	8	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата област.

Смядово, област Шумен					

Защитено жилище за лица с психични разстройства с. Янково					
Място	**Целева група**	**Брой места**	**Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Териториален обхват**
Адрес: с. Янково, общ. Смядово, обл. Шумен, ул. „Атанас Колев“ №16	Пълнолетни лица с психични разстройства	8	8	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата област.

Асистентска подкрепа						
Място	**Брой субсидирани потребители**	**Брой обслужвани лица**	**Брой чакащи лица**	**Брой асистенти**	**Брой лица, администриращи услугата**	**Териториален обхват**
Адрес: гр. Смядово, пл. „Княз Борис I“ №2	21	28	1	11	1	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината – гр. Смядово, с. Веселиново, с. Янково с. Риш, с. Веселиново, с. Бял бряг

3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми.

Социална услуга/ място на предоставяне	**Финансирана по операция**	**Точна дата на приключване на проекта**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Целева група**	**Брой места**	**Заетост[1] брой**
Проект BGLD-3.002-0004 „Въвеждане на интегрирани мерки в подкрепа на уязвимите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово“ наименование на услугата – Комплекс за	финансиран по процедура BGLD-3.002 „Интегрирани мерки за приобщаване и овластяване на ромите“ на Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите	30.04.2024 г.	Информиране и консултиране; Застъпничество и посредничество; Общностна работа; терапия и рехабилитация; обучение за придобиване на умения; подкрепа за придобиване на трудови умения	роми и лица от други уязвими групи, живеещи в труднодостъпни и/или сегрегирани общности, със затруднен или неравен достъп до услуги, липсваща или неподходяща инфраструктура, изправени пред крайна бедност,	Мин. 200	133

[1] Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

интегрирани услуги гр. Смядово с адрес: ул. „Беласица“ №3	групи“ чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021			социално изключване и маргинализация		

Социална услуга/ място на предоставяне	**Финансирана по операция**	**Точна дата на приключване на проекта**	**Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ**	**Целева група**	**Брой места**	**Заетост[2] брой**
Патронажна грижа +	ОП РЧР 214-2020	02.01.2023 г.	Информиране и консултиране; Застъпничество и посредничество; Общностна работа	хора с увреждания, възрастни хора в невъзможност от самообслужване, лица над 54 г.; и други уязвими групи, вкл. лица, поставени под карантина във връзка с COVID-19, лица от рисковите групи за заразяване с COVID-19 и т.н.	30	30

3.2 Интегрирани здравно-социални услуги, делегирани от държавата дейности в община Смядово - НП

Интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа за деца с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи се описва само от общините, на чиито територии функционират центрове за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи (ЦНСТДУППМГ). Това са общините Габрово, Монтана, Перник, Пловдив, Русе, София и Търговище

ВАЖНО: Попълва се само от изброените по-горе общини

4 Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Смядово

Данните по този раздел от Анализа са нанесени в табличен вид и са обобщени в ***Приложение № 1 –*** *таблица желаещи.*

Представената информация от ДСП гр. В. Преслав за чакащите лица за включване в социална услуга е обобщена в приложение №1 за територията на община Смядово.

Най-голям брой чакащи общо 154 лица има за ЗЖЛПР. На територията на община Смядово има 4 ЗЖЛПР, с пълен капацитет. Чакащи лица за настаняване в социалната услуга Защитено жилище за лица с психични разстройства от област Шумен са 10 лица, жени във възрастовия диапазон от 23 до 74 години. Останалите лица са от други общини в страната.

[2] Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

За социалната услуга ЦНСТПЛУИ има общо 142 лица, от които 27 лица са от област Шумен. На територията на община Смядово има 2 ЦНСТПЛУИ, с пълен капацитет. Обобщен профил на чакащите за тази услуга е по възраст от 21 до 79 години, по пол съотношение - 66 % мъже и 34 % жени.

За социалната услуга ЦНСТПЛПР има общо 72 лица, от които 2 лица-жени, са от област Шумен. На територията на община Смядово има 1 ЦНСТПЛПР и е с пълен капацитет.

За социалната услуга ЦНСТПЛД, има общо 22 лица, от които 4 лица са от област Шумен. Лицата са в надтрудоспособна възраст от 68 до 83 г., 32% мъже и 68% жени. На територията на община Смядово има 2 ЦНСТПЛД, които са разкрити през 2022 г. и постепенно се запълва капацитета им.

За социалните услуги на общинско ниво няма регистрирани чакащи по информация от ДСП.

5 Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Смядово

В този раздел от Анализа е посочен броят на лицата от други общини, които ползват социалните услуги и интегрираните здравно-социални услуги, функциониращи на територията на община Смядово. Информацията е от регистрите на потребителите, воден във всяка услуга и се изписва по видове социални услуги. Събраната информация е обобщена, като освен броят на потребителите от други общини е посочено и конкретното населено място (община и област), откъдето идват.

5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги

№	вид услуга	Ползващи СУ в община Смядово	мъже	жени	лица от община Смядово	от област Шумен /без Смядово/	област Търговище	област Добрич	област Варна	други области
	ДЦПЛУ	26	4	22	26	0	0	0	0	0
	ДЦСХ	24	3	21	24	0	0	0	0	0
	ЦОП	20	9	11	20	0	0	0	0	0
	ЦНСТПЛПР	15	0	15	8	0	2	2	2	1
	ЦНСТПЛД 1	13	1	12	4	8	0	0	0	1
	ЦНСТПЛД 2	6	2	4	2	2	0	0	2	0
	ЦНСТПЛУИ 1	15	3	12	1	6	1	0	1	6
	ЦНСТПЛУИ 2	8	3	5	0	2	0	0	1	5
	ЗЖПЛПР 1	9	0	9	6 от СИ	2	0	0	0	1
	ЗЖПЛПР 2	6	0	6	2 от СИ	2	0	0	0	2
	ЗЖПЛПР 3	8	2	6	8 от СИ ДПЛПР	0	0	0	0	0
	ЗЖПЛПР с. Янково	8	0	8	8 от СИ ДПЛПР	0	0	0	0	0

Информацията е от Дирекция „Социално подпомагане“ – гр. Велики Преслав и от регистрите на потребителите от съответните социални услуги.

5.2 Потребители от други общини, ползващи интегрирани здравно-социални услуги - НП

Попълва се само от общините Габрово, Монтана, Перник, Пловдив, Русе, София и Търговище

6 Информация за демографското развитие в община Смядово

Община Смядово е разположена в южната част на област Шумен, Североизточен район. Територията й е с площ от 353762.329 дка, което е 10.47% от Област Шумен. Разположена в полите на северните склонове на Източна Стара планина, общината попада в две физико-географски области: тази на Дунавската равнина, (източна Лудогорско-Добруджанска подобласт; Шуменско-Провадийски район) и Старопланинската физико-географска област - подобласт на Предбалкана.

Тя е девета по големина (от общо 10 общини) според брой на населението и на трето място според площта на територията в рамките на областта. Община Смядово граничи с общините Шумен, Велики Преслав, Върбица (от област Шумен), Дългопол, Провадия (от област Варна), Сунгурларе, Руен (от област Бургас).

Административен център е гр. Смядово, който се намира на 22 км. от гр. Шумен, на 25 км. от гр. Велики Преслав, на 45 км. от гр. Върбица. През общината преминава пътят за Ришкия проход, който свързва област Силистра с област Шумен и област Бургас. През гр. Смядово преминава ж.п. линия и път II клас: Шумен-Карнобат, които свързват Северна и Южна България. На 25 км. от гр. Смядово преминава магистрала София – Варна.

Според категоризацията на общините, община Смядово е от 4-та категория, центърът на общината гр. Смядово също е от 4-та категория. От 6-та категория са с. Янково, с. Риш и с. Веселиново. От 7-ма категория са с. Бял бряг, с. Ново Янково и с. Черни връх, а от 8-ма – с. Александрово и с. Желъд.

Регионалните условия на общината се определят и зависят от няколко групи фактори, а именно:

- икономически фактори – потенциалите за развитие на населените места от общината създават възможност за развитието на промишлеността, горското и селското стопанство и малки и средни предприятия за преработка на местни ресурси;

- социални фактори – предоставяните услуги са сравнително близо до населението;

- технически фактори – регионалните връзки се определят и от схемата на инженерната инфраструктура и преди всичко в областта на водоснабдяването, електроснабдяването и транспорта;

- демографски потенциал – общината попада в категорията на малките общини, разположени в селските и планински райони на страната.

Информация за населението на община Смядово към 07.09.2021 г. е дадено в таблицата „Население на община Смядово към 07.09.2021 г.“ по долу.

Общият брой на населението в община Смядово към 07.09.2021 г. е 5502 лица по данни на НСИ от Преброяване 2021 г. Разпределени по населени места са както следва: гр. Смядово – 3459, с. Александрово – 58, с. Бял бряг – 184, с. Веселиново – 407, с. Желъд – 45, с. Кълново – 126, с. Ново Янково – 93, с. Риш – 511, с. Черни връх – 86, с. Янково – 533. Най-многобройно население има в гр. Смядово, който е и общински център – 3459 жители. С най-малобройно население от населените места в общината е с. Желъд с 45 жители, от които 1 дете. С най-многобройно население от селата в общината е с. Янково – 533 жители, след това следват с. Риш с 511 жители и с. Веселиново с 407 жители. От 0 до **19** годишна възраст децата са 911. Общият брой на пълнолетните лица е 4591 лица. От тях в трудоспособна възраст са 3067 лица, а над трудоспособна възраст са 1524 лица. Най-

много деца живеят в гр. Смядово – 649, следват с. Янково – 89 деца, с. Риш – 79 и с. Веселиново – 53 деца. Представените данни в таблицата по-долу ясно показват, че населението в община е застаряващо. В населените места: с. Черни връх, с. Ново Янково, с. Кълново, с. Желъд, с. Бял бряг населението над трудоспособна възраст съставлява около и над 50% от общото население в населеното място, което показва задълбочаването на демографската криза. Тези населени места са с най-малко деца. В селата Черни връх, Кълново и Желъд съпоставката между жителите в и над трудоспособна възраст показва, че в тези населени места преобладава население с над трудоспособна възраст.

Таблица: Население на община Смядово към 07.09.2021 г.

	Общо	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 - 84	85+
Смядово	5502	194	215	270	232	204	220	280	308	342	366	405	450	492	442	430	330	202	120
с. Александрово	58	-	2	3	4	-	2	1	1	2	3	5	8	5	7	5	7	2	1
с. Бял бряг	184	4	4	3	6	7	7	6	7	10	9	11	19	11	16	17	22	17	8
с. Веселиново	407	9	13	17	14	17	12	15	19	19	25	32	33	26	32	42	36	26	20
с. Желъд	45	-	1	-	-	-	-	2	-	2	2	5	6	2	4	4	10	6	1
с. Кълново	126	-	2	2	1	1	-	4	4	2	12	5	11	21	11	16	14	14	6
с. Ново Янково	93	3	3	1	1	1	2	5	1	5	4	8	5	12	8	15	9	9	1
с. Риш	511	15	19	27	18	14	23	26	30	27	30	30	52	56	56	36	32	14	6
гр. Смядово	3459	148	147	192	162	147	161	184	206	246	242	264	271	311	245	237	152	83	61
с. Черни връх	86	-	-	1	-	-	-	-	5	1	8	7	7	7	19	11	8	7	5
с. Янково	533	15	24	24	26	17	13	37	35	28	31	38	38	41	44	47	40	24	11

Източник: Национален статистически институт- Преброяване – 2021 год.

Информация за демографското развитие в община Смядово за последните 5 години е дадена в таблицата по-долу „Данни/информация за демографското развитие в община Смядово за последните 5 години“, и от анализирането на данните показват, че през последните 5 години населението на общината остава сравнително постоянно, но с тенденция към намаляване. Раждаемостта е променлива през изследвания период, но се запазва като брой от 43 до 47. В сравнение с раждаемостта, смъртността на населението се увеличава. Това се дължи на застаряващото население в общината. Естественият прираст е отрицателна величина, с тенденция към увеличение в негативна посока. Заселените лица по данни от ГД ГРАО намаляват, докато броят на изселените лица е с тенденция за увеличение. Гъстотата на населението също намалява прогресивно, както става видно от посочените данни. Броят на градското население е по-висок от този на населението, което живее в селата от общината.

Данни/информация за демографското развитие в община Смядово за последните 5 години:						
		2021	*2020*	*2019*	*2018*	*2017*
Общ брой на населението **	*брой*	*5952*	*6109*	*6000*	*6062*	*6118*
Раждаемост **	*брой*	*47*	*43*	*43*	*43*	*47*
Смъртност **	*брой*	*185*	*161*	*115*	*151*	*145*
ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ ***	*брой +/-*	*-138*	*-118*	*-72*	*-108*	*-98*
Заселени **	*брой*	*133*	*368*	*185*	*192*	*165*
Изселени **	*брой*	*152*	*141*	*175*	*140*	*135*
МЕХАНИЧЕН ПРИРАСТ **	*брой +/-*	*-19*	*227*	*10*	*52*	*30*

Гъстота на населението ***	*бр. души на кв. км.*	*16.82*	*17.27*	*16.96*	*17.14*	*17.29*
Брой градско население *	*брой*	*3565*	*3629*	*3559*	*3576*	*3586*
Брой селско население *	*брой*	*2387*	*2480*	*2441*	*2486*	*2532*

**-данни от НСИ;*
*** -данни от ГРАО;*
****- изчислен показател.*

Прогноза за населението

Националният Статистически Институт дава следната прогноза относно прираста на населението на Област Шумен, представена в Таблицата по-долу.

Прогноза за населението през перспективния период 2020-2027 г. в община Смядово, към 31.12. на съответната година

община	*2020*	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*
Смядово	*5843*	*5772*	*5691*	*5616*	*5548*	*5487*	*5416*	*5351*

Източник: НСИ, Население и демографски прогнози

Съгласно представените данни, може да се направи извода, че прогнозата за намаляване на населението на община Смядово е за намаляване с прогресивен темп в средно-срочен план и постоянен темп на намаление в дългосрочен план, като средното ускоряване на намаляване на населението съгласно прогнозата на НСИ е 0,22%.

Влошена е възрастовата структура в селата на общината – тя е от регресивен тип: нарастват броят и делът на възрастното население и намаляват този на младите генерации. Силно завишен е делът на лицата в надтрудоспособна възраст, което показва застаряване на населението и влошени демографски показатели по отношение на възпроизводството му. Увеличава се делът на хората, търсещи услугите на мрежата за социална защита. Съществува тенденция на връщане на пенсионирани лица в селата за извършване на селскостопанска дейност в личните стопанства.

7 Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община Смядово

7.1 Социална инфраструктура

7.1.1 Социални услуги

<u>Специализирани институции за социални услуги в община Смядово</u>

Социални услуги в специализирани институции се предоставят след изчерпване на възможностите за извършване на услуги в общността.

Дом за пълнолетни лица с психични разстройства (ДПЛПР) е специализирана институция за предоставяне на социални услуги на лица с психични разстройства. Институцията е държавно делегирана дейност, управлявана от община Смядово.

Съществуването на институцията датира от 1954 год. С годините са променяни наименованията й и са извършвани редица структурни промени.

Капацитетът на ДПЛПР – Смядово е 64 места, като към настоящия момент всички места са заети. Настанени са само жени, като преобладават настанените от други области.

Сградата е стара, с нови пристройки, ремонтирана и приспособена през годините. Тя е разположена на 3 км. извън селото. Няма удобни транспортни връзки с другите населени места и областта.

Сградния фонд, в който е разположена институцията е публична общинска собственост. Тя се състои от 6 сгради, където са разположени 20 спални помещения, 5 кабинета, 5 дежурни стаи, 2 трудотерапии, 1 кинезетерапия, 2 столови, 2 стаи за усамотяване, 4 складови помещения, 1 служебна столова 1 стая за почивка на персонала.

Въведена е система за вътрешна квалификация на персонала. Всяка година се изготвя програма и се провеждат семинари по предварително подготвени теми, касаещи цялостната дейност в институцията.

Длъжностите и числеността на персонала, работещ в ДПЛПР – Смядово са приведени в съответствие с нормативната уредба.

Изводи:

В изпълнение социалната политика и направените предписания за намаляване капацитета на дома е необходимо извеждане на лица от специализираната институция. Към настоящия момент има подготвени потребители за извеждане и настаняване в социална услуга – резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства. Разкриването на нови и разширяване на обхвата на съществуващите социални услуги ще има положителен ефект върху целевите групи.

I. Социални услуги в общността – от резидентен тип:

В тази група влизат два вида услуги – от резидентен тип и нерезидентен тип, представляващи почасови социални услуги и интегрирани социално здравни услуги за подкрепа задоволяване на ежедневни потребности.

1. *Защитени жилища за пълнолетни лица с психични разстройства – гр. Смядово №1, №2 и №3*

Защитено жилище за лица с психични разстройства е форма на социална услуга за пълнолетни лица с психични разстройства с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 50%, които, подпомагани от специалисти, водят относително самостоятелен начин на живот в среда, близка до семейната.

През 2009 год. ЗЖЛПР №1 и №2 бяха разкрити по проект финансиран по Национална Програма ФАР BG 2006/018-343.01.01 – „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”. В продължение и изпълнение на социалната политика за деинституционализацията на хората в специализираните институции, в община Смядово по-късно се разкри още една нова социална услуга „защитено жилище“. Към момента услугите се предоставят като държавно делегирана дейност, управлявана от Община Смядово и са с административен адрес: гр. Смядово, ул. “Баба Донка” №6а.

Капацитетът на услугите е както следва: ЗЖЛПР №1 – 9 лица, ЗЖЛПР №2 – 7 лица и ЗЖЛПР №3 – 8 лица.

Сградата, където се помещават защитените жилища, е общинска собственост – обособена част от бившата поликлиника. Сградата е ремонтирана, реконструирана и оборудвана с необходимото обзавеждане и оборудване, което осигурява необходимия комфорт на потребителите и подходящата среда, близка до семейната. Потребителите в жилището са лица, изведени от ДПЛПР – с. Черни връх.

ЗЖЛПР №1, №2 и №3 разполагат със собствен превоз, с който се задоволяват нуждите и потребностите на потребителите.

2. *Защитено жилище /ЗЖ/ за пълнолетни лица с психични разстройства – с. Янково, община Смядово*

Защитеното жилище се намира в с. Янково, общ. Смядово, ул. „Атанас Колев" №16. Жилището е с капацитет 8 места за лица с психични разстройства. Потребителите в жилището са лица, изведени от ДПЛПР – с. Черни връх.

Дейността на услугата е насочена към: подпомагане, взаимопомощ, защита и социална интеграция на потребителите на социалната услуга; социално включване и възстановяване на изгубените социални умения и навици; осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в среда, близка до семейната; хигиена, градинарство, битов труд, изобразителна и конструктивна дейност, беседи на различни теми, музикотерапия.

Сградата, където се помещават защитеното жилище, е общинска собственост – бивша здравна служба. Сградата е ремонтирана с много добра материална база.

3. *Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост №1 и №2 /ЦНСТПЛУИ/ - село Веселиново, община Смядово*

В ЦНСТПЛУИ №1 и №2, които функционират като държавно-делегирана дейност, е създадена среда за живот близка до семейната, при която лицата получават необходимата им индивидуализирана грижа и подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот. Организирането на живота и услугите в центъра са насочени към създаването на условия за равнопоставено участие на потребителите в живота на местната общност. Настанените потребители са от цялата страна.

Капацитетът на ЦНСТПЛУИ №1 е 15 лица с умствена изостаналост, а на ЦНСТПЛУИ №2 е 8 лица с умствена изостаналост, които получават комплекс от социални услуги и за които се полага 24-часова грижа.

Социалните услуги се предоставят в общинска сграда /бившо учебно заведение/, с административен адрес: с. Веселиново, ул. „Цар Борис I" №4.

ЦНСТПЛПУИ №1 и №2 разполагат със собствен превоз, с който се задоволяват нуждите и потребностите на потребителите.

4. *Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства /ЦНСТПЛПР/ – гр. Смядово*

От 2020 г. е разкрит Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства, с административен адрес: гр. Смядово, ул. „Калиакра" №1. Капацитетът на центъра е 15 лица с психични разстройства. Част от потребителите в жилището са лица, изведени от ДПЛПР – с. Черни връх, има потребители от цялата страна.

Сградата, където се предоставя услугата, беше ремонтирана със средства на Община Смядово. По проект към Фонд Социална закрила към МТСП беше закупено необходимото обзавеждане и оборудване за функциониране на социалната услуга.

Дейността на услугата е насочена към: подпомагане, взаимопомощ, защита и социална интеграция на потребителите на социалната услуга; социално включване и възстановяване на изгубените социални умения и навици; осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в среда, близка до семейната; дейности свързани с хигиената, градинарството, битов труд, изобразителна и конструктивна дейност, беседи на различни теми, музикотерапия.

ЦНСТПЛПР разполага със собствен превоз, с който се задоволяват нуждите и потребностите на потребителите.

5. *Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция №1 и №2 /ЦНСТПЛД/ - гр. Смядово*

Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция №1 и №2 е новоразкрита социална услуга през 2022 г., в която се осигурява място за живот в среда, близка до семейната.

Капацитетът на ЦНСТПЛД №1 е 15 лица с деменция, като капацитетът на ЦНСТПЛД №2 също е 15 лица с деменция, които получават комплекс от социални услуги и за които се полага 24-часова грижа.

ЦНСТПЛД №1 и №2 се помещават в общинска сграда, състояща се от сутерен и два етажа. В сградата е извършен основен ремонт на помещенията в нея, което допринася за осигуряване на необходимия комфорт на ползвателите. ЦНСТПЛД разполага със собствен превоз, с който се задоволяват нуждите и потребностите на потребителите.

II. Социални услуги в общността:

1. *Дневен център за стари хора в гр. Смядово*

Дневен център за стари хора е комплекс от социални услуги, които създават условия за цялостно обслужване на потребителите през деня, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационни потребности, както и на потребности от организация на свободното време и личните контакти.

Дневен център за стари хора в гр. Смядово е създаден с изпълнението на проект BG051PO001-5.2.06/D01/0075 „Дневен център за стари хора в гр. Смядово”, финансиран от Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". Изпълнител на проекта беше община Смядово в партньорство със сдружение с нестопанска цел „Шанс за всички”.

По настоящем ДЦСХ е делегирана от държавата дейност.

Центърът е с капацитет 20 човека и предоставя комплекс от социални услуги в общността, които създават условия за цялостно обслужване на потребителите през деня, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти.

2. *Дневен център за пълнолетни лица с увреждания /ДЦПЛУ/ - гр. Смядово*

Услугата Дневен център за пълнолетни лица с увреждания е разкрита заедно със защитените жилища по проект, финансиран по Национална Програма ФАР BG 2006/018-343.01.01-1.20 – „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи“. Бенефициент на проекта беше община Смядово. След приключване на проекта, дейността функционира като държавно делегирана с капацитет 20 лица с психични увреждания.

Дневния център се намира в на първия етаж от сградата, където се помещават защитените жилищата. В дневния център е обзаведена и оборудвана стая за рехабилитация със необходимите уреди.

3. *Център за обществена подкрепа*

Центърът за обществена подкрепа в гр. Смядово е новоразкрита социална услуга през 2022 г., като държавно делегирана дейност, в която се предоставят комплекс от социални услуги в общността, с цел осигуряване на устойчив и ефективен достъп на деца и семейства, до всички предлагани форми на съдействие и подкрепа, осъществяване на превантивни дейности сред децата и техните семейства и ангажиране на широката общественост при реализирането на услугите и дейностите по закрила на децата.

Центърът за обществена подкрепа е разположен в сградата на Народно читалище „Братство“ с осигурен достъп за хора с увреждания и е с капацитет 20 деца. В центъра се предоставят комплекс от социални услуги, предназначени за деца от 0-18 години в риск и техните семейства с цел предотвратяване на изоставянето на децата и настаняването им в специализирани институции, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на децата от институции, консултиране и подкрепа на семействата в риск.

4. *Асистентска подкрепа*

От 2021 г. в Община Смядово се предоставя социалната услуга Асистентска подкрепа, като държавно делегирана дейност, която допълва останалите социални услуги, които се предоставят на територията на Община Смядово за грижа на нуждаещи се лица в домашна среда и извън нея. Целта на услугата е предоставянето на грижа в домашна среда за подобряване на качеството на живот на граждани от две уязвими групи, които са:

- лица в надтрудоспособна възраст (над 65 години) в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност (без ТЕЛК);
- деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон. (с ТЕЛК и чужда помощ)

Асистентска подкрепа включва почасова подкрепа от помощник за самообслужване, движение и придвижване, промяна и поддържане на позицията на тялото, изпълнение на ежедневни и домакински дейности, комуникация.

III. Проектни дейности

1. Предоставяне на топъл обяд

През периода от 01.01.2021 г. до 30.09.2022 г. Община Смядово в изпълнение на проект BG05FMOP001-5.001 „3.1 - Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19“, осигурява топъл обяд за уязвими граждани, които поради бедност и продължителна социална изолация, в условията на криза, произтичаща от разпространението на COVID-19 са в затруднение да осигурят сами прехраната си. В изпълнението на този проект са включени 300 потребители от всички населени места на общината в следните целеви групи:

- Лица без доходи или с ниски доходи под линията на бедност - хора в затруднение поради влошената икономическа обстановка в страната, хора, които поради възрастта си или налични увреждания са в по-висок риск от заразяване и неблагоприятно протичане на инфекцията.
- Лица, поставени под карантина - без доходи или с ниски доходи под линията на бедност и нямат близки, които да им окажат подкрепа.
- Лица, обект на социално подпомагане, за които е установена нужда от допълнителна подкрепа и в условията на извънредна епидемична обстановка, са в невъзможност да задоволят основните си жизнени потребности.

Считано от 01.10.2022 г. тази дейност беше продължена в изпълнение на проект BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд в Община Смядово“. В изпълнение на този проект ще бъде осигуряван топъл обяд на 250 лица, принадлежащи към следните целеви групи:

- лица и семейства без доходи или с ниски доходи, възрастни семейства пенсионери и самотно живеещи пенсионери, които имат ниски доходи, не могат да се издържат с тези доходи и имуществото си и не получават подкрепа от близките си;

- лица, обект на социално подпомагане, включително и от кръга на лицата по чл. 4, ал. 1 от Наредбата, които са в невъзможност да задоволят основните си жизнени потребности и за тях е установена нужда от допълнителна подкрепа;
- лица с ниски доходи, които поради налични увреждания или здравословни ограничения са със затруднено или невъзможно самообслужване, в това число самотни лица с трайни увреждания с ниски лични доходи от пенсия, за които няма подходящ кандидат за асистент по механизма лична помощ;
- лица, които поради инцидентни обстоятелства са в затруднена и уязвима ситуация и за тях е установена нужда от този вид подпомагане;
- скитащи и бездомни лица;
- лица от уязвими групи - граждани на трети страни, по смисъла на §1, т. 17 от допълнителните разпоредби от Закона за убежището и бежанците.

5. *Мобилен екип за подкрепа – гр. Смядово*

Мобилният екип за подкрепа беше сформиран през 2015 г. и функционира до 2017 г. по проект на Община Смядово с наименование "Качествена грижа за достоен живот в Община Смядово". За да се гарантира интегрирания подход при предоставянето на услугите бяха назначени експерти с различен профил на компетентността си: социален работник, психолог, медицинска сестра, шофьор, помощници в дома и лични асистенти. Беше закупено специализирано транспортно средство, с което лицата с увреждания, потребители по проекта да се придвижват при необходимост. Обслужени лица – 211 лица с увреждания и участници над 65 г. в невъзможност за самообслужване, с подобрен достъп до услуги.

Дейността на мобилния екип се оказа много полезна и задоволяваща различни потребности на лицата, потребители на социалната услуга. През 2017-2018 г. дейността му беше надградена в интегрирана иновативна социално-здравна услуга по проект на Община Смядово с наименование „Предоставяне на иновативни социални услуги за активно включване в община Смядово“. Мобилният екип за подкрепа в домашна среда предоставяше социално-здравни услуги за активно включване. За нуждите на дейността на мобилния екип имаше вече осигурено транспортно средство, специализирано за хора с увреждания. Същност - услугата включва пакет от социални дейности в подкрепа на хора с увреждания и възрастни хора, в риск, които живеят в домашна среда: асистентска почасова подкрепа в дома за дейности, в които потребителят среща трудности, професионална подкрепа от социален работник, психолог, медицинска сестра, в зависимост от потребностите в домашна среда, дистанционна подкрепа в ситуация на риск-чрез подаване на сигнал от страна на потребителя, чрез персонално оборудване/дистанционна грижа/, което води до връзка с мониторинг център. След приемане на сигнала мобилната група извършва посещение в дома, за да окаже необходимото съдействие и помощ на нуждаещото се лице - потребител. Потребителите избираха онези дейности за подкрепа, от които има значима потребност. Бяха осигурени офиси, освен в гр. Смядово, така и в по-големите села на територията на общината – Веселиново, Риш и Янково. Обслужени лица през периода 2017-2018 – 96 лица.

Като услуга, доказала се като напълно адекватна и отговаряща на потребностите на населението, предвид демографската картина в общината, Мобилният екип за подкрепа продължи своята дейност и продължава функционирането си по интегрирания проект на Община Смядово с наименование „Община Смядово с грижа за всички“. Мобилният екип осигурява подкрепа за хора в риск от социално изключване, чрез осигуряване на асистентска почасова подкрепа в дома за дейности, в които потребителят среща трудности, професионална подкрепа от социален работник, психолог, медицинска сестра, в зависимост от потребностите в домашна среда, дистанционна подкрепа в ситуация на риск-чрез подаване на сигнал от страна на потребителя, чрез персонално оборудване/дистанционна грижа/. Броят на обслужените лица към м. септември 2020 г. е

156 лица. След приключване на проекта, считано от 01.01.2022 г., с цел запазване дейността Мобилния екип и продължаване осигуряването на подкрепа на хора в нужда, дейността на екипа беше осигурена като общинска дейност.

С реализирането на проект BGLD-3.002-0004 „Въвеждане на интегрирани мерки в подкрепа на уязвимите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово“, от месец август 2022 г. Мобилния екип за подкрепа е обхванат като услуга, включена в проектните дейности. Дейността по проекта включва предоставяне на комплекс от интегрирани услуги от мултидисциплинарни екипи в общините Смядово, Ветрино и Болярово, с цел подобряване на състоянието и повишаване възможностите за социално включване, както и развитие потенциала на местните ромски общности, чрез усвояване на нови социални, здравни, житейски и управленски умения. Предоставят се редица специализирани услуги, насочени към: овластяване, личностно развитие и обучение, кариерно консултиране и реализация на пазара на труда, социална рехабилитация и интеграция, предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги, психологическа подкрепа, юридическа помощ и консултиране и др. на лица от уязвимите групи в трите общини, провеждане на мотивационни, професионални и специализирани обучения, осигуряване на субсидирана заетост на лица, представители на ромската общност /целевите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово/, организиране и провеждане на проучвания с цел установяване нивото на приемане на ромите от общото население в общините Смядово, Ветрино и Болярово. Специализираните услуги ще бъдат предоставени на минимум 200 лица от община Смядово, представители на следните целеви групи: роми и лица от други уязвими групи, живеещи в труднодостъпни и/или сегрегирани общности, със затруднен или неравен достъп до услуги, липсваща или неподходяща инфраструктура, изправени пред крайна бедност, социално изключване и маргинализация от мултидисциплинарен екип, включващ следните специалисти: социален работник, трудотерапевт, рехабилитатор, психолог, медицинска сестра, кариерен консултант, специалист „общностен медиатор“ и шофьор.

5. *Патронажна грижа +*

*5.1.*Проект № BG05M9OP001-2.103-0095 "Патронажна грижа в общините Смядово и Ветрино", беше финансиран с договор BG05M9OP001-2.103-0095-C01 по процедура BG05M9OP001-2.103 "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания - Компонент 4" на ОП РЧР 2014-2020, който приключи на 21.06.2021 г.

Общата цел на проекта беше подобряване на качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора в общините Смядово и Ветрино чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ материален и кадрови капацитет за предоставянето им.

Специфичната цел на проекта беше изграждане на модел за патронажни грижи за възрастни хора и лица с увреждания, вкл. с хронични заболявания и трайни увреждания, с цел осигуряване на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в техните домове.

Съгласно съставените констативни протоколи, при осъществяване на ежемесечни мониторингови проверки и супервизии не са констатирани нарушения и забележки по предоставяне на интегрираната здравно-социална услуга „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“ в община Смядово.

5.2. Посредством реализацията на проект №BG05M9OP001-6.002-0118 „Патронажна грижа + в община Смядово“, финансиран по ОП РЧР 2014-2020 от 01.06.2021 г. до 02.01.2023 г. в община Смядово успешно се предоставяха почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда на минимум 22 лица, представители на целевите групи по проекта, а именно: хора с увреждания, възрастни хора в невъзможност за самообслужване /лица на възраст над 54 години/; други уязвими групи, включително лица, поставени под карантина във връзка с COVID-19; лица от рисковите групи за заразяване с COVID-19. Услугите се предоставяха от екип от специалисти, преминали специализирано обучение и в съответствие с установените стандарти за качество,

разписани в Методика за предоставяне на патронажни грижи, разработена от Министерство на здравеопазването.

Друга проектна дейност беше да се осигури подкрепа за адаптиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, на територията на община Смядово, във връзка с разпространението на COVID-19.

IV. Други

1. *Механизъм за лична помощ по Закона за лична помощ*

В община Смядово Закона за лична помощ се изпълнява от 1 септември 2019 г. Ръководството на Община Смядово оказва пълно съдействие, за да може Закона за лична помощ да се изпълнява. Резултатите са показателни за постигане на целта за подпомагане на ползвателите за подобряване на качеството им на живот, за повишаването на достъпа до услуги и дейности, за възможността им за избор. В Механизма за лична помощ са включени ползватели от повечето населени места от община Смядово. Разширява се обхвата на услугата в общината. В община Смядово е създадена организация за приемането на отчетите на асистентите в малките населени места – това става в Кметствата, за да не се отнема от времето на асистентите за пътуване. Включването в механизма за лична помощ на лица от цялата община е показателно за ползата и необходимостта от МЛП, за подобряване на условията на самостоятелен живот на ползвателите, за персоналната грижа в ежедневието им, както в домашна среда, така и извън нея. Оценката е на база лични разговори с ползвателите, от отчети на асистентите, от желанието на ползвателите да получат качествена подкрепа и изискванията им към асистентите.

2. Домашен социален патронаж

Услугата е с капацитет 100 места, които към момента не са запълнени. Услугата се предоставя от 1986 г. и е насочена основно към осигуряване на храна на самотно живеещи стари хора, болни, без близки. Тя се предоставя в населените места от общината. Числеността на персонала е 5 човека. Домашен социален патронаж разполага с напълно обновена материална база, оборудвана и обзаведена с всичко необходимо за приготвяне и предоставяне на топла храна, с адрес: гр. Смядово, ул. „Черноризец Храбър“ №16.

7.1.2 Жилищни условия

През последните години не се наблюдават съществени изменения в броя на жилищата в общината. Увеличението на жилищната и спомагателната площ е свързано с намалението на населението и главно на селското население.

На човек от населението в общината се пада 35 кв. м жилищна площ и 7 кв. м – спомагателна площ. Средната полезната площ на едно жилище е 66 кв. м. В град Смядово стойностите на показателите отнесени към населението – „полезна площ на човек от населението”, „жилищна и спомагателна площ на човек от населението” са по-ниски в сравнение с тези в селата, поради по-голямата численост на населението в града. Жилищната площ на човек от населението в град Смядово е 31 кв. м, а спомагателната площ в града на човек от населението е 6.0, докато за селата площите на тези показатели са съответно 39 кв. м и 9 кв. м.

Зоните с жилищни функции обхващат урбанизираните територии на град Смядово и всички населени места в общината. Признакът за интегрираност на този тип зони е обхващане на проблемите на обитаването, отчитайки комплексното състояние на жилищната среда - степента на изграденост и състоянието на техническата и социална инфраструктура, качествата на жизнената среда.

От устройствена гледна точка зоните с преобладаващи жилищни функции обхващат части от населеното място, които са обединени урегулирани поземлени имоти,

предназначени предимно за жилищно застрояване, като различните разновидности на жилищни устройствени зони се характеризират с определени параметри по отношение на тяхната площ в зависимост от големината на населеното място и броя на неговите обитатели, характера и начина на застрояване, препоръчителната плътност на застрояване и усвояване, интензивност и необходима озеленена площ и т.н.

Като цяло град Смядово е с хармонично съотношение между жилищната зона, обществено обслужващите и терените за спорт, озеленяване и отдих. Като общински център градът притежава обслужващи функции с много добър спектър на ниво общински център от четвърти функционален тип. С новия Общ устройствен план Смядово придобива всички перспективи за развитие, като един от опорните центрове на Шуменска област.

Количествените и качествените характеристики на жилищния фонд в общината са отражение на социално-икономическите процеси. Жилищните терени заемат 846 ха, или 2,4% от площта на общината. Според предвижданията на ОУП зоните с жилищни функции в населените места се увеличават с 30 ха поради включване в строителните граници на съществуващи жилищни имоти, голяма част от които са застроени.

Част от жилищния фонд в гр. Смядово не отговаря на съвременните изисквания за енергийната ефективност. В останалите населени места сградния фонд е остарял и в недобро техническо състояние. В Община Смядово жилищата в центъра - град Смядово са сравнително благоустроени. Над 90% от жилищата в града притежават стандартните елементи – електричество и вода. Статистическите данни показват, че: 83.0% от жилищата в общината имат като съвкупност електрически ток, водопровод, канализация (частично изградена в град Смядово); 7.9% имат като съвкупност електрически ток, водопровод, канализация, централно/местно отопление; 6.1% имат само ел. ток и водопровод; 2.9% – само ел. ток; без благоустроеност са 0.2% от жилищата в общината. 86.3% от обитаваните жилища в общината са свързани с обществено водоснабдяване, в т.ч. в град Смядово - 90%, в селата - 83%. Със собствен водоизточник са 3.1% от жилищата в общината. Със смесен тип водоснабдяване (обществено и собствен водоизточник) са 1/10 от жилищата, а 0.6% (15 жилища) нямат източник на вода. В град Смядово повече от половината от обитаваните жилища са свързани с обществена канализация, докато в селата жилищата са свързани основно с попивни ями или други пречиствателни съоръжения. Над 20% от обитаваните жилища в общината имат компютър, по-голяма част от които са в гр. Смядово, а с достъп до интернет са около 20%, т. е. почти всички жилища, в които има компютър са свързани и с интернет.

Основните типове пространствени структури на обитаване са интегрирани в улично-кварталната структура с индивидуално застрояване, както и комплексно многофамилно застрояване, което се среща предимно в общинския център - гр. Смядово.

Смядово е община, където е налице голямо етническо разнообразие с представители на почти всички етнически групи – българи, роми, турци и др. Както в по-голямата част на страната, така и в община Смядово, ромската етническа група има най-сериозни интеграционни проблеми, поради висока концентрация на безработица, ниска образованост и незадоволително качество на живот.

В община Смядово има обособени две населени места със съсредоточаване на ромска общност. Това са гр. Смядово и с. Веселиново.

В резултат от извършен анализ на нуждите на ромската общност и лица от други уязвими групи, изправени пред крайна бедност, социално изключване и маргинализация в община Смядово през месец август 2021 г., бяха изведени следните данни, по отношение на жилищната осигуреност:

Информацията е събрана чрез анкетиране на лица от целевата група.

Брой анкетирани лица - 531 лица, от които в собствено жилище са посочили, че живеят 291 (57,51%) лица, под наем – 58, друго – 129, не са дали отговор 25 лица.

По отношение на осигуреността в жилищата 465 лица са посочили, че имат централно водоснабдяване, електричество – 464 лица, канализация в жилищата си имат 171 лица, 9 са посочили – друго. Данните, илюстриращи отговорите относно осигуреността в жилищата на анкетираните лица показват, че в почти всички жилища има вода и електричество, че имат връзка към централна канализация. Едва 9 лица са посочили, че имат и друга осигуреност – телевизия, интернет, телефон. 58 лица не са дали отговор на този въпрос.

7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им

1. Републиканска пътна мрежа

Описание и свързаност на републиканската пътна мрежа, преминаваща през територията на Община Смядово:

- Републикански път II-73 е второкласен път, преминаващ по територията на области Шумен и Бургас.

- **Републикански път III-7301** е третокласен път, преминаващ по територията на Шуменска и Варненска област.

- Републикански път III-7302 е третокласен път, преминаващ изцяло по територията на Шуменска област.

- **Републикански път III-7304** е третокласен път, преминаващ изцяло по територията на Шуменска област.

2. Общинска пътна мрежа

Общинските пътища са отворени за обществено ползване и осигуряват транспортните връзки от местно значение. Те са свързани с републиканските пътища или с уличната мрежа на населените места. Изграждането, ремонтът и поддържането на общинските пътища се осъществява от общината.

3. Улична пътна мрежа

Значителна част от уличните и тротоарните настилки в община Смядово все още не отговарят на желанията на гражданите и на стандартите за безопасност и качество, все още има и неизградени улици. Състоянието на общинската улична мрежа е изключително лошо, голяма част от нея е на трошенокаменна настилка без износващ пласт и без тротоарни настилки. Също както и общинската мрежа, поддръжката на уличната мрежа се извършва от общината.

4. Железопътна инфраструктура

На територията на община Смядово преминава железопътна линия № 26 Шумен – Комунари обслужваща гр. Смядово и две села / Бял бряг и Желъд /. Освен ЖП гара при гр. Смядово съществуват и ЖП спирки при с. Бял бряг и с. Желъд. Коловозното развитие на жп гара Смядово се състои от 5 приемно-отправни коловоза.

5. Автомобилен транспорт

Със съседните общини транспортното обслужване се осъществява по второкласен път II - 73 /Шумен – Карнобат/ и три третокласни пътища III – 7301 /Ивански – Дългопол/, III – 7302 /Смядово – Преслав/ и III – 7304 /Риш – Върбица/, като те обслужват половината от населените места от общината. Останалите населени места се обслужват единствено от общински пътища, чието състояние е задоволително.

6. Междуселищни автобусни линии

Населените места в община Смядово се обслужват от линии от областната транспортна схема в две направления: Шумен – Черни Връх и Шумен – Смядово – Върбица. На територията на община Смядово функционираше само една автогара, която е категория III, с административен адрес: гр. Смядово, ул. „Захари Величков“ №13.

Към момента автобусния транспорт в Община Смядово се извършва от „ШУМЕН – ПЪТНИЧЕСКИ АВТОТРАНСПОРТ” ООД гр. Шумен по автобусни линии, утвърдени маршрутни разписания от транспортната схема на Община Смядово.

Минималното обезпечение на транспортни връзки до населено място е два пъти дневно, съобразно въведените режими за работно и учебно време. Среднодневно по посочените линии пътуват не повече от 200 души.

Община Смядово има сравнително благоприятно географско положение поради наличието на главна пътна артерия – Ришки проход, който е основна работеща пътна връзка между Североизточна и Югоизточна България и действаща ЖП линия.

В изпълнение подобряване на мрежата от общински и местни пътища на територията на община Смядово за осигуряване на достъп до туристически, исторически обекти, както и достъп до образователни, здравни и социални услуги в населените места и развитие на месната икономика е необходимо реконструкция/рехабилитация и поддържане на общинската пътна мрежа в добро състояние.

Има възможност за развиване на населените места, като се проучи възможността и евентуалното изграждане на алтернативни пътни отсечки със статут на общински път.

Необходимо е реконструкция/рехабилитация на уличната мрежа във всички населени места на територията на общината.

С подобряване качеството на общинската, местната и уличната мрежа на територията на община Смядово се подобрява и Безопасното движение по пътищата.

7.2 Образование

Просперитетът на обществото като цяло се базира на потенциала, който притежават неговите членове. Повишаването на качеството на образованието в национален мащаб е необходимо условие за подготовката на човешкия ресурс за работа и реализация в условията на европейския пазар на труда. Съобразявайки се с установените реформи, насочени към развитие и усъвършенстване на образователната система в България, Общинска администрация Смядово съсредоточава вниманието си към запазване и развитие на местната образователната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните образователни услуги. Ниската раждаемост през последните години се отразява неблагоприятно забелязва се значително намаляване на броя на децата, включени в предучилищното, основното и средното образование. Това от своя страна затруднява ефективното осъществяване на учебно възпитателна дейност и поражда необходимост образователните заведения, функциониращи на територията общината да бъдат съсредоточени в селищата с най-многобройно население. Мрежата от училища, детски градини и обслужващи звена е важна част от образователната система на всяка страна. Състоянието й оказва сериозно влияние както върху качеството на образователно-възпитателния процес, така и върху редица области от социалния живот в населеното място, общината, областта и цялата страна.

Образованието в община Смядово е с изцяло публичен характер, като към настоящия момент няма учебни институции, финансирани от частния сектор.

1. **Детски градини**

Към настоящия момент на територията на община Смядово функционират три детски градини. Възпитателно-образователния процес протича в целодневна форма на организация. Детските градини разполагат със сравнително добра материално-техническа

база, педагогически кадри и помощен персонал с опит и квалификация и предоставят оптимални условия за отглеждане, възпитание, обучение и социализация на децата. В детските заведения се осигурява равен достъп на всички деца за качествено образование, гарантиран е достъп до добра подготовка на всяко дете за постъпване в училище, създадени са условия за овладяване на книжовен български език в междуетническа среда. Осигуряват се адекватни възможности за обучение на деца със специални образователни потребности. Всички детски градини са общински, разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен процес на предучилищно образование.

- **Детска градина „Маргаритка“, гр. Смядово, ул. „Цар Калоян“ №5**

Детската градина е със статут на средищна градина. Сградата на детската градина е на три етажа. Същата е основно ремонтирана през 2010 г., като към настоящия момент се намира в добро състояние. Санирана е отвън и с подменена дограма, като външната мазилка се нуждае от освежаване. Отоплението в градината е решено с локално парно. Помещенията са в добро състояние. Дворът на детската градина включва обособени детски площадки, тревни площи и голяма площадка за безопасност на движението по пътищата. В изпълнение на проект BG06-210 „Шанс за социално включване на децата в общините Смядово и Ветрино“, финансиран по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 г. през 2015 г. беше извършен основен ремонт на детските площадки. Съществуващите съоръжения, които бяха стари и опасни бяха изцяло подменени с нови, отговарящи на съвременните стандарти за качество и безопасност. Към настоящия момент детските площадки са приведени в съответствие с нормативните изисквания и са съобразени с броя на групите в детската градина.

- **Детска градина „Радост“, село Янково, общ. Смядово, ул. „Панайот Волов“ №3**

Детската градина е със статут на защитена детска градина. Детската градина се посещава и от деца, подлежащи на задължително предучилищно обучение от селата: Бял бряг, Ново Янково и Желъд. За тях е осигурен транспорт и придружител. Сградата на детската градина е разположена на един етаж. Същата е в сравнително добро състояние. Покривът е ремонтиран, а дограмата е подменена. Отоплението се извършва с печки на дърва. Помещенията са в добро състояние.

- **Детска градина „Щастливо детство“, село Риш, общ. Смядово, ул. „Божурица“ №20**

Сградата на детската градина е разположена на един етаж. Същата не е санирана, а дограмата е частично сменена. Отоплението се извършва с печки на дърва. Ръководството на детската градина отчита необходимост от подобряване на материално-техническата база, включващо: ремонт на вътрешните помещения - кухненския блок, пералното помещение и склада за хранителни продукти, както и на санитарните възли; подмяна на съществуващото обзавеждане – детски легла, шкафчета за дрехи, дидактичен шкаф; закупуване на оборудване; както и извършване на ремонтни дейности в двора на детската градина /смяна на входна врата, ремонт на стъпалата, ремонт на пясъчника и сенниците/, засаждане на декоративни дръвчета.

2. **Училища**

Към настоящия момент на територията на община Смядово функционират общо три учебни заведения: едно средно училище, разположено в град Смядово и две основни училища в селата Янково и Риш. Училищата разполагат със сравнително добра материалнотехническа база, педагогически кадри и помощен персонал с опит и квалификация и предоставят оптимални условия за провеждане на учебния процес. В

учебните заведения се осигурява равен достъп на всички ученици, гаратиращ добрата подготовка и качественото им образование. Създадени са необходимети условия, осигуряващи адекватни възможности за обучение на деца със специални образователни потребности. Всички училища са общински, те разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен процес на училищното образование.

Осигурен е училищен автобус за извозване на децата от общината до училището в гр. Смядово.

- **Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Смядово, ул. „Черноризец Храбър“ №16**

Училището е единствено средно училище на територията на общината. То е със статут на средищно училище. С цел задържане и привличане на повече ученици в СУ „Св. св. Кирил и Методий“ гр. Смядово, паралелките в гимназиалния етап са профилирани с профил „Природни науки“. Едно от предимствата на профилираното обучение се изразява във възможността за осъществяване на професионално ориентиране на кадри в общината. По този начин учениците от селата, които желаят да продължат образованието си се насочват предимно към град Смядово и те получават възможност за по-голям избор.

Училището разполага с две сгради – основна, предназначена за учениците в прогимназиална и гимназиална степен на образование и филиал – Корпус 2, предназначен за учениците от начална степен. Материално-техническата база е в много добро състояние. Учебното заведение разполага с три компютърни кабинета, кабинети по химия, физика и биология, библиотека с богат библиотечен фонд, неограничен достъп до интернет и физкултурен салон.

Основната сграда е на три етажа, санирана е и е с подменена дограма. Отоплението се извършва с локално парно на дърва. Покривът на централната сграда се нуждае от ремонт. Помещенията са в сравнително добро общо състояние, но е необходимо да се извърши обновяване на част от класните стаи, фоайетата и коридорите. Необходимо е да се извърши ремонт и обзавеждане на помещението, предназначено за хранене на учениците /ученическа столова/.

Училището предоставя възможност за провеждане на спортни занимания на закрито и открито, като разполага със закрит физкултурен салон и двор с обособени спортни площадки и външни фитнес уреди.

На неотдалечено разстояние е разположен филиала, разкрит към училището – Корпус 2. Той се помещава в самостоятелна сграда на два етажа /бивша детска градина/. Същата е с подменена дограма, но се нуждае от саниране. Отоплението се извършва с локално парно на ток. Необходимо е да се извърши изграждане на вентилационна система в помещенията, обновяване на класните стаи, фоайетата и коридорите, както и ремонт на санитарните възли. Корпусът разполага и с дворно пространство, което също се нуждае от ремонт и обновяване. Към настоящия момент Корпус 2 не разполага със закрит физкултурен салон, но изграждането му е част от приоритетите на ръководството на училището.

- **Основно училище „Христо Ботев“, село Янково, община Смядово, ул. „Възраждане“ №4**

Основно училище „Христо Ботев“ в село Янково е общинско училище със статут на средищно училище. Към настоящия момент в него се обучават ученици от I до VII клас от селата Янково, Бял бряг и Ново Янково. Училището се помещава в двуетажна сграда. Същата не е санирана, а дограмата е частично подменена. Необходимо е да се извърши подмяна на дограмата на помещенията, разположени на втория етаж. Сградата се нуждае от ремонт на покрива и козирката. Отоплението в класните стаи се извършва с печки на

дърва. Училището разполага с дворно пространство. Като цяло училището се нуждае от модернизация на учебната и спортната база, с която разполага.

- **Основно училище „Васил Априлов“, село Риш, община Смядово, ул. „Хан Крум“ №13**

Основно училище „Васил Априлов“ в село Риш е общинско училище със статут на защитено училище. Към настоящия момент в него се обучават ученици от I до VII клас. Училището се помещава в двуетажна сграда, която не е санирана, с частично подменена дограма. Отоплението се извършва с печки на дърва. Материално-техническата база се нуждае от модернизация и ремонт. Дворът разполага с беседка и ограда, но също се нуждае от обновяване и ремонт.

3. **Висши учебни заведения**

В Община Смядово няма разкрити висши учебни заведения. Най-близкото висше учебно заведение, където учениците могат да придобият своето висше образование е Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ в областния град Шумен.

Голяма част от кадрите в СУ са завършили ШУ с профили –социални дейности и работят по придобитата специалност. Също така имаме служители в СУ, които надграждат образованието си в областта на социалните услуги с продължаване на образованието си във висше учебно заведение и втора магистратура.

4. **Основни изводи**

- В община Смядово е развита инфраструктура на образованието, даваща възможности за получаване на средно и основно образование. Това е обусловено от обслужващите функции на общината и броят на децата и учениците. Сградите на училищата са публична общинска собственост.
- Ниската раждаемост през последните години се отразява неблагоприятно – забелязва се значително намаляване на броя на децата, включени в предучилищното, основното и средното образование. Това от своя страна затруднява ефективното осъществяване на учебно-възпитателна дейност и поражда необходимост образователните заведения, функциониращи на територията общината да бъдат съсредоточени в селищата с най-многобройно население.
- Намаляването на децата в училищна възраст в селата през последните години води до проблеми със запълването на паралелките в училищата.
- Образованието, като една от приоритетните дейности на общината е свързано с мерки, насочени към: постигане на максимален обхват на децата в задължителна училищна възраст; осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички ученици; подобряване на материално-техническата база чрез извършване на основни и текущи ремонти на училищата и спортните площадки към тях, детските градини и детските площадки в общината; повишаване на енергийната ефективност на училищата и детските градини.
- Необходимо е да се продължи работата в посока обхващане от образователната система на всички деца, подлежащи на задължително образование. Реализирането на положителни резултати ще е възможно при осъществяване на добра комуникация и координация на действията, между всички засегнати страни – представители на Регионално управление на образованието, представители на местната власт, директори на учебни заведения, педагогически персонал, учители, образователни медиатори, служители в Детска педагогическа стая, отдел „Закрила на детето“ и родители.

7.3 Здравеопазване

Организацията на здравеопазването в Община Смядово включва индивидуални практики за първична извънболнична медицинска помощ. В общината има 5 лекарски практики: Смядово и Кълново - 3, Веселиново, Александрово и Риш – 1, Янково, Бял бряг, Жълъд и Ново Янково - 1. Едната практика в Смядово е незаета. На територията на Община Смядово функционира филиал на Центъра за спешна медицинска помощ - Шумен.

Една от особеностите на малките общини, присъща и за община Смядово е наличието на предимно застаряващо население. Тази характеристика предполага необходимост от перманентно медицинско присъствие, което да удовлетворява здравните нужди на всички жители.

На територията на община Смядово практикуват трима лични лекари. Двама от тях осъществяват своята дейност в гр. Смядово, а един обслужва здравните потребности на населението в селата Риш, Янково и Веселиново. Към всеки личен лекар е назначена на работа по една медицинска сестра. Налична е една свободна практика, която да реализира дейност по селата.

Училищното здравеопазване е решено, като е осигурено здравно обслужване на всички учебни заведения и детски градини. Към община Смядово са назначени три щатни бройки медицински сестри, които по утвърден график обслужват всички учебни заведения.

Центърът за спешна и неотложна медицинска помощ е единственото здравно заведение разположено на територията на общината. За обезпечаване нуждите на населението са налични два автомобила, чиито техническо оборудване е задоволително. В общината съществува дефицит на местни медицински кадри, поради тази причина повечето специалисти пътуват от областния център до гр. Смядово.

Общината разполага с лаборатория, в която се извършват рутинни медицински изследвания на кръв, урина, правят се профили за диабет и др. В селата Ново Янково, Черни връх, Желъд и Александрово съществуват оборудвани помещения, пригодени за медицински прегледи.

През 2022г. в община Смядово беше разкрит Дентален център, в който се извършва прецизна диагностика до комплексно лечение, и не на последно място съвети за правилна профилактика на жителите от общината.

Нуждите от лекарства и медикаменти на населението на общината се покриват от съществуващата аптека, разположена в гр. Смядово, която е в договорни отношения с Националната здравноосигурителна каса. Липсата на аптеки в селата обуславя необходимост жителите, нуждаещи се от лекарства и медикаменти да пътуват до града. Предвид нелекото финансово и здравословно състояние, в което се намират повечето от тях, подобно пътуване ги затруднява допълнително.

Училищата и детските градини в общината, разполагат със здравен кабинет и медицинска сестра към него, където при възникнала необходимост да се окаже първа медицинска помощ.

<u>Изводи</u>:

- Населението от община Смядово има достъп до здравни услуги;
- Липсата на специализирани кабинети и лекари специалисти налага търсенето на услуги в други общини (Велики Преслав, Шумен и др.).

Мобилният екип към Комплекса за интегрирани услуги осигурява услуга транспорт до лечебно заведение на всеки потребител с потребност –до Шумен, Варна, Русе. Собственият транспорт в социалните услуги от резидентен тип на територията на

общината е начин за осигуряване на пълна достъпност на потребителите до медицински услуги в областни центрове и специализирана болнична помощ.

8 Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги

8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината

Информация за текущото състояние на служителите, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, която обхваща данни за: Управленски кадри; налични служители, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги: Основни специалисти; Препоръчителни специалисти; Пряко ангажирани с обслужването на потребителите; Подпомагащи служители, е дадена подробно в Приложение №4.

(Приложение № 4 – таблица персонал)

8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:

Предвид осигуряване на работна ръка в социалните услуги беше извършено проучване на местния пазар на труда, което включва и представяне на данни, предоставени от ДБТ-Велики Преслав, свързани с наличието на лица с медицинско образование; с образование в областта на „Хуманитарните науки“; с предишен опит в социалните услуги и други, които териториалната Дирекция „Бюро по труда“ счита за подходящи.

След направено проучване на местния пазар на труда и от Дирекция „Бюро по труда“ гр. Велики Преслав са представени следните данни:

За община Смядово

1. регистрирани в ДБТ лица с медицинско образование – 0 лица;
2. регистрирани безработни лица с образование в областта на „Хуманитарните науки“ – 4 лица;
3. регистрирани безработни лица с предишен опит в социалните услуги – 17 лица;
4. регистрирани безработни лица други, които териториалната Дирекция „Бюро по труда“ счита за подходящи - 36 лица.

В Община Смядово няма регистрирани лица с медицинско образование. В предвид националния проблем с медицинските кадри и конкретно – медицински сестри, община Смядово се опитва чрез съвместяване, както и с допълнителна заетост на наличните кадри да осигури медицински персонал за наличните социални услуги в общината. Община Смядово организира курсове за квалификация на безработни лица за социални асистенти и домашни помощници в партньорство с ДБТ гр. Велики Преслав.

По данни на ДБТ в общините Велики Преслав и Върбица има регистрирани безработни лица по посочените по-горе показатели в съседните общини – Велики Преслав и Върбица, които биха могли да работят в социални услуги и на територията на община Смядово.

8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:

След трансформиране на съществуващите социални и интегрирани здравно-социални услуги (ИЗС) услуги в община Смядово, област Шумен и пресмятане на персонала – по щат и назначен, се получиха следните обобщени резултати, изведени в таблицата по-долу:

СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ОТ РЕЗИДЕНТЕН ТИП				**Персонал**				
№ по ред	**Вид на услугата**	**Адрес**	**Капацитет**	**по коефициент от НКСУ**	**по щатно разписание**	**назначен персонал**	**разлика по коефициент и назначени**	**действие**
1.	**Защитено жилище за лица с психични разстройства №1**	гр. Смядово, ул. “Баба Донка” №6а	9	8.1	5.25	2.75	5,35	
2.	**Защитено жилище за лица с психични разстройства №2**	гр. Смядово, ул. “Баба Донка” №6а	7	6.3	4.25	3.75	2,55	
3.	**Защитено жилище за лица с психични разстройства №3**	гр. Смядово, ул. “Баба Донка” №6а	8	7.2	5.65	5.625	1,575	
4.	**Защитено жилище за лица с психични разстройства**	с. Янково, ул. „Атанас Колев” №16	8	7.2	6	6	1,2	
общо	**Защитено жилище за лица с психични разстройства**		**32**	**28.8**	**21.13**	**18.125**	**10.7**	**може да се назначи персонал**
5.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост №1**	с. Веселиново, ул. „Цар Борис I” №4	15	13.5	15	13	0,5	
6.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена**	с. Веселиново, ул. „Цар Борис I” №4	8	7.2	9	9	-1,8	

СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ОТ РЕЗИДЕНТЕН ТИП				Персонал				
№ по ред	**Вид на услугата**	**Адрес**	**Капацитет**	**по коефициент от НКСУ**	**по щатно разписание**	**назначен персонал**	**разлика по коефициент и назначени**	**действие**
	изостанал ост №2							
общо	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостанал ост**		23	20.7	24	22	-1.3	
7.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства**	гр. Смядово, ул. „Калиакра” №1	15	13.5	14.5	14.5	-1	
8.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция №1**	гр. Смядово, ул. "Цар Калоян" №3, ет. 1	15	13.5	13.5	12.5	1	
9.	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция №2**	гр. Смядово, ул. „Цар Калоян” №3, ет. 2	15	13.5	13.5	13.5	0	
общо	**Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция**		30	27	27	26	1	
СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ОТ НЕРЕЗИДЕНТЕН ТИП				**Персонал**				**действие**
1.	**Дневен център за стари хора**	гр. Смядово, ул. “Александър Стамболийски” №1а	20	1.5	1.5	1.5	0	

СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ОТ РЕЗИДЕНТЕН ТИП				Персонал				
№ по ред	**Вид на услугата**	**Адрес**	**Капацитет**	**по коефициент от НКСУ**	**по щатно разписание**	**назначен персонал**	**разлика по коефициент и назначени**	**действие**
2.	**Дневен център за пълнолетни лица с увреждания**	гр. Смядово, ул. “Баба Донка” №6а	20	6	8	6	0	
3.	**Център за обществена подкрепа**	гр. Смядово, пл. “Княз Борис I“ №3	20	3.1	4	4	0	
4.	**Асистентска подкрепа**	гр. Смядово, пл. „Княз Борис I“ №2	21	7	7	7.75	-0.75	

Изводи:

1. В социалните услуги Защитено жилище за лица с психични разстройства е необходимо да се разгледа необходимостта от персонал – пряко ангажиран с обслужването на потребителите, тъй като се наблюдава голяма разлика между необходим и назначен персонал. Възможна е промяна в щатното разписание за оптимално функциониране на услугата.

Община Смядово, в качеството ѝ на доставчик на социални услуги, за осигуряване на професионално и кариерно развитие на служителите, работещи в услугите осигурява ежегодни обучения и супервизии на работещите в социалните услуги. За новооткритите социални услуги ЦОП и два ЦНСТПЛД в град Смядово през 2022 г. беше осигурено наставничество на ръководителите и новопостъпилите служители, предвид липсата на достатъчно опит. Беше проведено обучение на назначените лица в ЦОП за запознаване с нормативната уредба, с дейностите и услугите, които следва да се предоставят в центъра. Насърчава се повишаване на квалификацията на персонала в СУ, с цел подобряване на качеството на предоставяне на социалните услуги.

9 Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги

Данните за общината по критериите за определяне в Националната карта на социалните услуги на максималния брой на потребителите на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет, са изнесени в табличен вид в Приложение №5. Предвид получените резултати в страница „Карта“, бяха изведени следните потребности на община Смядово от разкриване на нови социални услуги на областно ниво, които бяха съгласувани между кметовете в Областна администрация Шумен на 26.01.2023 г., както следва:

1. Резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства по чл. 15, т. 8 от ЗСУ - Смядово – 3 броя нови социални услуги с капацитет – 15 лица всеки.

2. Резидентна грижа за лица над трудоспособна възраст без увреждания по чл. 15, т. 8 от ЗСУ - Смядово – 1 брой нова социална услуга.

На основание получените данни е изведена потребност и да се планира социални услуги на общинско ниво:

1. Разкриване като делегирана от държавата дейност **Комплекс за интегрирани социално-здравни услуги** след 30.04.2024 г., когато се очаква да приключи проект BGLD-3.002-0004 „Въвеждане на интегрирани мерки в подкрепа на уязвимите групи в общините Смядово, Ветрино и Болярово“, финансиран по процедура BGLD-3.002 „Интегрирани мерки за приобщаване и овластяване на ромите“ на Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи“ чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021, който ще удовлетворява потребностите на жителите на община Смядово;
2. Разкриване на нов **Дневен център за пълнолетни лица с увреждания.**

10 Изводи

В община Смядово има разнообразни по вид социални услуги. Общо 12 на брой са социалните услуги държавно делегирани дейности. С изключение на 3 от тях – ЦНСТПЛД 1 и ЦНСТПЛД 2, и ЦОП, които са нови и са разкрити през 2022 г. и пълнят капацитета си в момента, всички останали услуги работят на пълен капацитет. Всички те разполагат с необходимия персонал – ръководен, специалисти и помощен. Към момента анализът показва, че са необходими всички разкрити услуги. Няма предпоставки за закриване на социални услуги. Пред вид получените данни в Приложение №5 са изведени следните нужди от разкриване на социални услуги: необходимо е разкриването на 3 нови услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства, предвид закриването на ДПЛПР в с. Черни връх, както и големия брой чакащи и имащи нужда от тези услуги лица. Към настоящия момент в ДПЛПР са настанени 64 лица, домът работи с пълния си капацитет. От тези лица, 19 лица с в тежко състояние, те са лежащо болни и имат нужда от постоянна медицинска грижа. Ще е необходимо те да бъдат прехвърлени в други социални услуги на областно или национално ниво, защото Община Смядово не планира разкриването на интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи. Установена е нужда и от разкриване на 1 услуга за резидентна грижа за лица над трудоспособна възраст без увреждания. Освен това е установена и необходимостта от разкриване на нова услуга за удовлетворяване на потребностите на общинско ниво – Дневен център за пълнолетни лица с увреждания или да се увеличи капацитетът на съществуващия такъв към момента. Има необходимост от създаване на нова общодостъпна социална услуга за информиране и консултиране и обучение за реализиране на социални права и развиване на умения и мобилна превантивна общностна работа. Установена е необходимост от увеличаване на капацитета на социалната услуга „асистентска подкрепа“. Услугата се предоставя на повече потребители от установения капацитет по заповедта на АСП.

В табличен вид (таблицата по-долу) е дадено сравнението между наличните места и максимално допустимия брой потребители/места в СУ.

Сравнителна таблица между наличните места и максимално допустимия брой потребители/места съгласно Приложение №5

Социална услуга по чл. 15 от ЗСУ	Общ брой на наличните места	Допустим максимален брой потребители/места	Действия на община Смядово
Информиране и консултиране (специализирана)	31	9	Не предприема действия за промяна на броя места
Застъпничество и посредничество	35	7	Не предприема действия за промяна на броя места
Терапия и рехабилитация	23	12	Не предприема действия за промяна на броя места
Обучение за придобиване на умения	45	9	Не предприема действия за промяна на броя места
Подкрепа за придобиване на трудови умения	16	4	Не предприема действия за промяна на броя места
Дневна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания	20	21	Възможно увеличаване на броя места до посочения минимален размер в Наредбата за качеството на социалните услуги или разкриване на нова социална услуга
Резидентна грижа за лица с психични разстройства	47	17	Не предприема действия за промяна на броя места
Резидентна грижа за лица с интелектуални затруднения	23	6	Не предприема действия за промяна на броя места
Резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция	30	2	Не предприема действия за промяна на броя места
Резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания	0	8	Възможно разкриване на нова социална услуга за удовлетворяване на потребностите на областно ниво

От извършеният анализ могат да се направят също и следните изводи:

Общи изводи за услугите за деца:

• Дейностите по предоставяне на социални услуги за деца в общността не са развити на територията на общината, а има установена потребност от такива услуги на територията на общината. Община Смядово разполага с необходимата материална база/след ремонт/ за предоставяне на социални услуги за деца. През 2022 г. се разкри нова социална услуга – Център за обществена подкрепа, в гр. Смядово, държавно делегирана дейност с капацитет 20 деца и семейства.

• Анализът на потребностите установи малък брой максимален брой потребители за резидентни услуги за деца в общината и за да се удовлетворят потребностите е необходимо да се работи в тази насока на областно и/или национално ниво.

- В община Смядово не е достатъчно развита приемната грижа. Настаняването при близки и роднини се използва в по-голяма степен като алтернатива на институционалната грижа. Към момента Община Смядово е партньор на АСП в изпълнението на проект „Приеми ме“, като в община Смядово има 4 приемни семейства.
- В община Смядово услуги в насока работа с деца и младежи с отклоняващо се поведение се предоставят от социално-педагогическия кабинет към МКБНПП. Необходимо е оптимизиране на дейността.

Общи изводи за услугите за пълнолетни лица:

- Развита и отговаряща на потребностите на целевата група на хората с увреждания и възрастните хора е услугата „Домашен социален патронаж”. Могат да се потърсят възможности за разширяване както на териториалния обхват на услугата, така и на включените дейности в рамките на социалната услуга като се осигури допълнително финансиране за това включително и по проекти.
- Услугата за асистентска подкрепа в домашна среда отговаря на констатираната висока потребност на възрастните хора и лицата с увреждания и кореспондира с общата насоченост за подобряване качеството на живот на лицата чрез предоставянето на социални услуги в семейна среда. Необходимо е да се потърсят форми за постоянното предоставяне на услугата на територията на община Смядово. Очаква се финансиране от ПРЧР 2021-2027 за проект, с планирани дейности за оказване на грижа и помощ на възрастни хора над трудоспособна възраст зависими от грижа, хора с увреждания без чужда помощ, в домашна среда. Съществен процент от хората от третата възраст с потребности от социални услуги може да бъде причислен към групата на хора с увреждания. Така разграничаването им от групата на хора с увреждания става много трудно. Често хора, които по принцип са запазили способността си за самостоятелен начин на живот след прекаран инсулт или усложнения на хронични заболявания, получават сетивни, физически или други увреждания и съответно се появява потребност от адекватни социални услуги, съобразени с тези увреждания. Хората с тежки увреждания и с присъдена чужда помощ, получават подкрепа по Закона за личната помощ.
- Застаряващото население на община Смядово е предпоставка да се планира разкриването на социалната услуга – дом за стари хора. Общината разполага с необходимата материална база, готовност и желание за работа.
- Да бъде използван интегриран подход при решаването на проблемите на целевите рискови групи.
- Максимален достъп до услуги до услуги в изолираните населени места чрез мобилност на услугите.
- Необходимо е осигуряване на адекватен брой служители в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на общината.
- Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите в отделите, ангажирани с управлението на социалните услуги и на доставчиците, които да повишават компетентността на служителите за оказване на съдействие при: изследване на потребностите, планиране на вида и обхвата на услуги по превенция на рисковите фактори и услуги за целевите групи в риск; реформиране и преструктуриране или закриване на съществуващи социални услуги, в съответствие с приоритетите и мерките на настоящата стратегия; финансово планиране и ефективно управление на ресурсите; познаване и прилагане на съществуващата нормативната уредба и добрите практики за администриране и управление на социални услуги в България.
- Необходимо е да се прилагат целенасочени мерки за преодоляване на липсата на персонал и/или неговата недостатъчна квалификация, без което е трудно осъществимо развитието на необходимите социални услуги в общината.

- В съответствие с анализа и предстоящото закриване на Дом за пълнолетни лица с психични разстройства с. Черни връх, община Смядово, обл. Шумен се плануват за разкриване 3 нови социални услуги от резидентен тип за пълнолетни лица с психични разстройства, чиито потребители да са настанените по настоящем в ДПЛПР.

Община Смядово работи и търси начини за пълноценно използване на капацитетите на съществуващите специализирани институции, предоставящи социални услуги. Приоритетна задача в социалната политика на ръководството на общината си остава разкриването на социални услуги в общността от резидентен тип, каквито са защитените жилища, центровете за настаняване от семеен тип и дневните центрове. Целта е да се създадат условия близка до семейната среда, за по–бързо приобщаване към обществото на потребителите на социални услуги, да се избегне социалната изолация и да се предоставят равни шансове за социална интеграция на потребителите на социални услуги.

11 Приложения

Приложение № 1 – таблица желаещи
Приложение № 2 – таблица образование
Приложение № 3 – таблица здравеопазване
Приложение № 4 – таблица персонал
Приложение № 5 – таблица критерии
Приложение № 6 – схема на трансформиране
Приложение № 7 – пример за съпоставка